

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МУЛЬМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

422731, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с.Мульма, ул. Центральная, 46а

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МУЛМЭ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422731, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Мұлмә авылы, Үзәк ур., 46а

Тел./факс: +7(84365) 70-2-03, e-mail:Mulm.Vsg@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
14 сентябрь 2023 ел

КАРАР
№12

**Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны
куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына
язмача аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча
административ регламентны раслау турында**

"Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациисе Салым кодексының 13.02.2023 ел, № 02-08-03 салым законнарын бозуларны бетерү турыйндағы күрсәтмәне карап чыгып, Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл жирлеге башкарма комитеты Карап итә:

1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына яzmача аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча күшымталы административ регламент раслансын.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга (халықка житкөрергә) <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> һәм» Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматларының рәсми порталында " Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>.
3. Әлеге карап рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

Башкарма комитет житәкчесе

Л.Р. Зиннәтуллин

Расланган

Мұлмә башкарма комитетынын

2023 елның 14 сентябрендеге 12 нче

номерлы каары белән

Салым түләүчеләргә язмача аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча һәм муниципаль кулланылыш мәсьәләләре буенча салым агенты салымнар һәм жыемнар турында хокукий актлар административ регламенты

регламентлар

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль норматив хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча әлеге административ регламент (алга таба - Административ регламент) - Мұлмә Башкарма комитетының стандартын, составын, срокларын һәм гамәлләр (административ процедуралар) эзлеклелеген билгели

авыл жирлеге(алга таба - авыл жирлеге администрациясе) салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча авыл жирлеге администрациясенә кергән мөрәжәгатьләргә язма аңлатмаларны карау һәм әзерләү буенча муниципаль хезмәтне башкарғанда.

1.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры көйләүче норматив хокукий актлар исемлеге, норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп:

- Россия Федерациисе Конституциясе ("Российская газета", 25.12.1993, N 237);
- Россия Федерациисе Салым кодексы (Беренче Өлеш) ("Россия Федерациисе законнары жыентығы", 03.08.1998, N 31, 3824 маддә);
- "Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендеге 131-ФЗ номерлы Федераль закон ("Россия Федерациисе законнар Жыены", 06.10.2003, N 40, 3822 статья);

Федераль закон 27.07.2010 N 210-ФЗ Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында (Российская газета, 30.07.2010, n 168).

1.3. Гариза бирүчеләрнең тасвиrlамасы.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдә мөрәжәгать итүчеләр булып Россия Федерациясе гражданнары, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар, дәүләт органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан тыш), шулай ук Россия Федерациисенең халыкара килешүләре яки Россия Федерациисе законнары белән билгеләнгән очраклардан тыш (алга таба - гариза бирүче).

Мөрәжәгать итүчеләр исеменнән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә, шул исәптән гариза биргәндә (юллама биргәндә), Россия Федерациисе законнары нигезендә яисә гариза бирүчеләргә Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гариза бирүчеләр исеменнән муниципаль хезмәт күрсәткәндә (алга таба - вәкаләтле вәкил) чыгыш ясау вәкаләтләре бирелгән затлар чыгыш ясый ала.

1.4. Муниципаль хезмәт күрсәту Кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту Кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында, мәгълүмат стендында телефон һәм почта элемтәсе, электрон почта чараларын кулланып башкарыла.

Муниципаль хезмәт күрсәту турында гаризалар турыдан - туры авыл жирлеге администрациясе, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күп функцияле үзәкләре (алга таба-КFY) яки электрон почта аша жибәрелә.

Авыл жирлеге администрациясе Татарстан Республикасы, ТР, Биектау районы, адресы буенча урнашкан:

Мұлмә авыл жирлеге, Мұлмә авылы, Үзәк урамы, 46а.

Авыл жирлеге администрациясе белгечләре тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча кызыксынган затларны кабул итү режимы: дүшәмбәдән пәнҗешәмбегә кадәр 08.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр, тәнәфес 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр.

Эш көне алдыннан муниципаль хезмәт 08.00 сәгатьтән 15.00 сәгатькә кадәр, 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр күрсәтелә.

Телефоннар: 88436570-203

Муниципаль хезмәт күрсәтү турында мәгълүматны үз эченә алган рәсми сайтларның адреслары: <https://vysokaya-gora.tatarstan.ru/>

1.5. Муниципаль хезмәт күрсәтү мәсьәләләре буенча мәгълүмат алу тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәтү процедурасы турында мәгълүмат алыша мөмкин:

шәхси мөрәжәгать иткәндә;

почта, телефон элемтәсе һәм электрон почта чарапарын кулланып;

- хакимиятнең рәсми сайтында мәгълүмат урнаштыру аша;

- авыл жирлеге Хакимиятенең мәгълүмат стендыннан.

Язма мөрәжәгатькә жавап бирү вакыты, шул исәптән электрон документ формасында, язма мөрәжәгать теркәлгәннән соң утыз календарь көннән артмаска тиеш.

Язулы мөрәжәгатыләр буенча мәгълүмат биргәндә, шул исәптән электрон документ формасында, кызыксынучы кешегә бирелгән сорауларга ачык һәм аңлаешлы жавап бирелә, жавап әзерләгән белгечнең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) һәм телефон номеры күрсәтелә. Мөрәжәгатькә язма жавап почта аша кызыксынган кешенең адресына яки мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына жибәрелә.

Телефон шалтыратуларына жавап биргәндә вазифаи затлар муниципаль хезмәт күрсәтү мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итүчеләргә жентекләп хәбәр итәләр. Телефоннан шалтыратуга жавап авыл жирлеге администрациясенең исеме, граждан шалтыраткан авыл жирлеге администрациясе белгеченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) турында мәгълүматтан башланырга тиеш. Шалтыратуны кабул иткән белгеч бирелгән сорауларга үзе жавап бирә алмаган очракта, телефон шалтыратуы башка вазифаи затка юнәлтелә (тәрҗемә ителә) яки мөрәжәгать итүчегә кирәклे мәгълүматны алу өчен телефон номеры хәбәр ителә.

1.5.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү мәсьәләләре буенча мәгълүмат урнаштыру тәртибе, формасы һәм урыны.

Хакимиятнең рәсми сайты <https://vysokaya-gora.tatarstan.ru/>, авыл жирлеге Хакимиятенең мәгълүмат стенды, төбәк дәүләт мәгълүмат системалары Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) реестры һәм порталы түбәндәге мәгълүматны үз эченә ала:

- авыл жирлеге хакимиятенең урнашу урыны һәм эш графигы, шулай ук күрсәтелгән мәгълүматны алу ысуулары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе белгеченең белешмә телефоннары турында;
- "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайты һәм аның электрон почтасы адресы турында;
- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы, бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы адреслары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәтү буенча мәгълүмат алу тәртибе, муниципаль хезмәт күрсәтү барышы турында белешмәләр, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталын, бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталын кулланып;
- муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәклө документлар исемлеге, аларның формалары, тутыру үрнәкләре, алу ысулы, шул исәптән электрон формада;
- муниципаль хезмәт күрсәтүне жайга салучы норматив хокукий актлардан өзөмтәләр.

II. Муниципаль хезмәт күрсәтү стандарты

2.1. Муниципаль хезмәтнең исеме: салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язмача аңлатмалар бирү (алга таба - муниципаль хезмәт).

2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге хакимиятенең исеме.

Муниципаль хезмәтне авыл жирлеге администрациясе белгече (алга таба - Администрация белгече) күрсәтә.

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе.

Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булып салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатма тора.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту вакыты.

2.4.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итүчеләрнең мөрәжәгатьләре Администрация белгече тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә тиешле мөрәжәгать кергән көннән алыш утыз календарь көн дәвамында карала. Администрация белгече житәкчесе карары буенча әлеге срок озайтылырга мөмкин, әмма бер айдан да артык түгел, мөрәжәгать жибәргән гариза бирүчегә аны карау сробын озайту турында хәбәр итү белән.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктату өчен нигезләр Россия Федерациясе законнарында каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган Документ адресатка почта адресы (электрон почта адресы) буенча жибәрелә яки ул имзаланғаннан соң 1 эш көне эчендә шәхсән тапшырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен хокукий нигезләр.

Муниципаль хезмәт күрсәту әлеге административ регламентның 1 бүлегенең 1.2 пунктында күрсәтелгән норматив хокукий актлар нигезендә башкарыла.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен тиешле хокукий актлар нигезендә таләп ителе торган документларның (аларның күчermәләренең) тулы исемлеге.

2.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен мөрәжәгать итүче (юридик зат, физик зат, шәхси эшмәкәр) авыл жирлеге администрациясенә салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү туринда язма мөрәжәгать жибәрә (алга таба - мөрәжәгать).

2.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документлар исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен нигез булып гариза бирүченең авыл жирлеге администрациясенә кергән салымнар һәм жыемнар турындагы муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турындагы мөрәжәгате (алга таба - мөрәжәгать) тора.

2.6.3. Гариза бирүче үзенең язма мөрәжәгатендә мәжбүри рәвештә:

жирле үзидарә органы исеме, яки житәкченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (булган очракта), яки язма мөрәжәгать жибәрелгән тиешле кешенең вазифасы;

оешманың исеме яки фамилиясе, исеме, ата исеме (булган очракта) мөрәжәгать жибәргән гражданның исеме;

гариза бирүченең тулы почта адресы, аңа жавап жибәрергә кирәк;

- мөрәжәгатьнең әттәлеге;

- йөз имzasы;

мөрәжәгать итү датасы.

Кирәк булганда, үз дәлилләрен раслау өчен, гариза бирүче язма мөрәжәгатькә документлар һәм материаллар яки аларның күчермәләрен куша.

2.6.4. Юридик затның язма мөрәжәгате гариза бирүченең реквизитларын, датасын һәм теркәлү номерын, башкаручының фамилиясен һәм телефон номерын күрсәтеп, житәкченең яки тиешле документларга күл кую хокукуна ия булган вазифаи затның имzasы белән бланкта рәсмиләштерелә.

2.6.5. Электрон документ формасында килгән мөрәжәгать әлеге Административ регламентта билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә мөрәжәгать итүче үзенең фамилиясен, исемен, әтисенең исемен (булган очракта), электрон почта адресын, әгәр жавап электрон документ формасында жибәрелергә тиеш булса, һәм жавап язма формада жибәрелергә тиеш булса, почта адресын күрсәтергә тиеш. Мөрәжәгать итүче мондый мөрәжәгатькә кирәклө документларны һәм материалларны электрон формада күшарга яки күрсәтелгән документларны һәм материалларны яки аларның күчермәләрен язма формада жибәрергә хокуклы.

Хакимиятнең жаваплы кешесе тарафыннан шәхси кабул итү вакытында гариза бирүче аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә һәм үзенең телдән мөрәжәгать итүенең әттәлеген аңлаты.

2.6.6. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән муниципаль хезмәт күрсәтү белән бәйле мөнәсәбәтләрне җайга салучы норматив хокукий актларда каралмаган документларны һәм мәгълүматны тапшыруны яки гамәлләр башкаруны таләп итү тыела.

2.7. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Авыл жирлеге администрациясе тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе законнарында каралмаган.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдән түбәндәгे очракларда баш тартырга кирәк:

2.8.1. Әгәр язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать җибәргән гражданның фамилиясе яки җавап җибәрергә тиешле почта адресы күрсәтелмәсә, мөрәжәгатькә җавап бирелми.

2.8.2. Әгәр язма мөрәжәгатьнең тексты уқылмаса, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка аларның компетенциясенә ярашлы рәвештә карауга җибәрелми, бу хакта мөрәжәгать теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә мөрәжәгать җибәргән гражданга, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы уқылырга мөмкин булса, хәбәр ителә.

2.8.3. Әгәр гражданның язма мөрәжәгатендә элек җибәрелгән мөрәжәгатьләр белән бәйле рәвештә аңа күп тапкырлар язма җаваплар бирелгән сорау булса, һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки шартлар китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яки аңа вәкаләтле зат чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсезлеге һәм әлеге мәсьәлә буенча граждан белән хат алышуны туктату турында Карап кабул итәргә хокуклы, бу мөрәжәгать һәм элек җибәрелгән мөрәжәгатьләр бер үк жирле үзидарә органына яки бер үк вазифалы кешегә җибәрелгән. Әлеге карап турында мөрәжәгать җибәргән граждан хәбәр ителә.

2.8.4. Әгәр дә мөрәжәгатьтә куелган сорауның асылы буенча җавап дәүләт яки Федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматны ачмыйча бирелмәсә, мөрәжәгатьне җибәргән гражданга әлеге мәгълүматны ачу рөхсәт ителмәү сәбәпле, анда куелган сорауның асылы буенча җавап бирү мөмкин түгеллеге турында хәбәр ителә.

2.8.5. Әгәр мөрәжәгатьтә вазифаи затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата әдәпsez яки мыскыллаучы сүзләр, янаулар булса, мөрәжәгатьне асылда куелган сорауларга җавапсыз калдырырга һәм

мөрәжәгатьне жибәргән гражданга хокукны дөрес кулланмау турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.8.6. Административ регламентның 2.8.1 - 2.8.5 пунктларында күрсәтелгән нигезләрдән тыш, электрон хәбәрләр формасында килгән мөрәжәгатьләрне караудан баш тарту өчен нигез булып авторның үзе турында дөрес булмаган мәгълүматны һәм (яки) жавап өчен адресны күрсәтүе дә тора ала.

2.8.7. Гариза бирүче, әгәр мөрәжәгатьтә қуелган сорауларга жавап бирелмәсә, авыл жирлеге администрациясенә кабат мөрәжәгать жибәрергә хокуклы.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәтү вакытында гариза бирүчедән алына торган түләү күләме.

Муниципаль хезмәт күрсәтү бушлай башкарыла.

2.10. Муниципаль хезмәт күрсәтү турында запрос биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәтү нәтиҗәсен алганда чиратта торуның максималь вакыты.

Муниципаль хезмәт күрсәтү турында запрос биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәтү нәтиҗәсен алганда чиратта тору вакыты 15 минуттан артмаска тиеш.

2.11. Гариза бирүченең муниципаль хезмәт күрсәтү турындагы үтенечен теркәү вакыты.

Мөрәжәгать авыл жирлеге администрациясенә кергәннән соң 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.12. Муниципаль хезмәт күрсәтелә торган биналарга, көтү залына, муниципаль хезмәт күрсәтү турында запroslarны тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре белән мәгълүмати стендларга һәм һәр муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документлар исемлегенә, шул исәптән әлеге объектларның инвалилар өчен уңайлылыгын тәэмин итүгә таләпләр.

Бинага якын территория парковка урыннары белән жиһазландырылырга тиеш (шул исәптән инвалиларның транспорт чаралары өчен) аларны урнаштыру өчен чын мөмкинлектән чыгып.

Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен бүләп бирелгән биналар санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килергә тиеш.

Гариза бирүчелэрне мәгълүмати материаллар белән таныштыру өчен билгеләнгән урыннар документлар рәсмиләштерү мөмкинлеге өчен мәгълүмати стендлар, урындыклар һәм өстәлләр белән жиһазландырыла. Мәгълүмат стендлары Администрация белгече кабинеты (эш урыны) янында урнаштырылырга тиеш.

Мәгълүмат стендларында, авыл җирлеге хакимиятенең рәсми сайтында түбәндәге мәгълүмат материаллары урнаштырыла:

- муниципаль хезмәт күрсәтүне башкару мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлар турында мәгълүмат;
- гариза бланкларын тутыру үрнәкләре;
- гаризалар бланклары;
- адреслар, телефоннар һәм хакимият белгечләрен кабул итү вакыты;
- хакимият белгечләрен кабул итү сәгатьләре;
- муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителә торган гамәлләргә (гамәлсезлеккә) һәм карапларга шикаять бирү тәртибе.

Гаризаларны тутыру, гражданнарны шәхси кабул итүне көтү һәм үткәрү урыннары урындыклар, өстәлләр белән жиһазландырыла, гаризалар үрнәкләре һәм язма мөрәжәгатьләр язу өчен канцелярия кирәк-яраклары белән тәэммин ителә.

Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә чыгу тәэммин ителә.

Муниципаль хезмәт алуда инвалидлар өчен уңайлылык тәэммин итү максатларында:

- административ бинага керү урыны пандус, махсус коймалар һәм коймалар белән жиһазландырылырга тиеш, алар инвалидларга, шул исәптән коляскалы креслолар кулланган инвалидларга да, киртәсез керүне тәэммин итә;
- шәхси кабул итү һәм шәхси кабул итүне көтү өчен биналар санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш;
- аз хәрәкәтләнүче кунаклар өчен мөмкин булган һәм функциональ процесс белән үзара бәйләнгән бүлмәләр уңайлылык өчен компакт рәвештә, бер дәрәжәдә урнаштырыла;

- баскычлар, коридорлар, холллар, житәрлек яктырту белән кабинетлар; кафель идәннәрен һәм ишек төбен исәпкә алмаганда җенси тышлыклар; коридорлар һәм баскычлар буенча йөргәндә Терәк өчен стеналар буйлап перила (култыклар);
  - заманча оргтехника һәм телекоммуникация чаралары (компьютер, факсимиль элемтә һ. б.);
  - бактерицид лампалар;
  - белешмә материаллар һәм кабул итү графигы белән стенлар;
  - функциональ яктан уңайлы, дымлы эшкәртелә торган жиһаз;
  - көтү урыннары саны административ бинаның чын йөкләнешенә һәм мөмкинлекләренә карап билгеләнә, әмма биштән ким була алмый;
  - күрү функциясе һәм мөстәкыйль хәрәкәт итү бозыулары булган инвалидларны озата бару һәм аларга социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларында ярдәм күрсәтү тәэмин ителә;
- инвалидлар өчен кирәkle тавыш һәм күрү мәгълүматларын, шулай ук язуларны, билгеләрне һәм башка текст һәм график мәгълүматны Брайль рельефлы-нокталы шрифты белән башкарылган билгеләр белән дубляжлау, сурдотәркәргеч һәм тифлосурдотәргәргеч керту тәэмин ителә;
- социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларына, халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручи федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә торган, аның маxsus укытуын раслаучы һәм форма һәм тәртип буенча бирелә торган документ булганда, эт-проводники керту тәэмин ителә;
- халыкка хезмәт күрсәтүче оешмаларның хезмәткәрләре тарафыннан инвалидларга башка кешеләр белән беррәттән хезмәт алуга комачаулаучы киртәләрне жиңәргә ярдәм күрсәтү тәэмин ителә.

2.13. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен уңайлылык һәм сыйфат күрсәткечләре:

- хезмәт күрсәтү турында мәгълүмат алуның төрле ысууллары булу;

- закон таләпләрен һәм әлеге административ регламентны үтәү;
  - артык административ процедураларны һәм административ гамәлләрне бетерү;
  - гариза биручеләр тәкъдим иткән документлар санын киметү;
  - муниципаль хезмәт курсәтү вакытын кыскарту;
- муниципаль хезмәт курсәтүче хакимият белгечләрен һөнәри әзерләү;

Бөек Ватан сугышында катнашучыларга һәм инвалидларга, коляскаларда йөрүче инвалидларга, терәк-хәрәкәт аппараты бозылган, ишетү, күрү сәләте бозылган инвалидларга чираттан тыш хезмәт курсәтү.

2.15. Башка таләпләр, шул исәптән электрон формада һәм КФУ дә муниципаль хезмәтләр курсәтү үзенчәлекләрен исәпкә алыш:

- муниципаль хезмәт алу өчен кирәkle документлар исемлеге, авыл жирлеге администрациясенең эш режимы, контакт телефоннары һәм гариза биручеләр өчен башка контакт мәгълүматлары турында мәгълүматның булуы;
- гариза биручеләргә муниципаль хезмәт алу өчен кирәkle сорауны һәм башка документларны электрон формада тутыру мөмкинлеге;
- гариза биручегә мәгълүмати-телекоммуникацион технологияләр кулланып муниципаль хезмәт курсәтү турында сорау бирү мөмкинлеге;
- мөрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт курсәтү турындагы сорауны электрон формада үтәү барышы турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- мөрәжәгать итүче өчен Татарстан Республикасы территориясендә "бер тәрәзә"принцибы буенча эш итүче КФУ булса, КФУгә бер тапкыр мөрәжәгать иту мөмкинлеге.

III. Муниципаль хезмәт курсәтү буенча административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм үтәлеш вакыты, аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон формада үтәү үзенчәлекләре

3.1. Административ процедуралар эзлеклелеге.

Муниципаль хезмәт курсәтүне башкаруның административ процедуралары эзлеклелеге үз эченә түбәндәгә гамәлләрне ала:

- мөрәжәгатьне кабул итү һәм теркәү;
- мөрәжәгатьне карау;
- гариза бирүчегә мөрәжәгать итүгә жавап әзерләү һәм юнәлеш бирү.

3.1.1. Мөрәжәгатыләрне кабул итү һәм теркәү.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне башлау өчен нигез булып мөрәжәгать итүчедән хакимияткә поча, факсимиль элемтә аша яки электрон рәвештә мөрәжәгать итү тора.

Мөрәжәгать администрациягә кергәннән соң 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Мөрәжәгатьне кабул итү һәм теркәү өчен документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч жаваплы.

Почта һәм факсимиль элемтә аша жибәрелгән мөрәжәгатыләр һәм аларны карау белән бәйле документлар башта документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгечкә килә.

Электрон поча аша килгән мөрәжәгатыләр көн саен документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан, хакимият житәкчесе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гадәти язма мөрәжәгатыләр буларак карау өчен, бастырыла һәм рәсмиләштерелә.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч беренчел эшкәртүне (хатларны адреслашуның дөреслеген тикшерү, мөрәжәгатьнең аерылгысыз өлеше булган барлык күшымталар һәм башка документларның булу-булмавын тикшерү, граждан мөрәжәгате мәсьәләләренең эчтәлеген уку, билгеләү) һәм керүче хатларны теркәү журналында мөрәжәгатыләрне теркәүне гамәлгә ашыра.

Мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатен теркәгәннән соң 1 эш көне эчендә документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч мөрәжәгатьне Административ регламентның 2.6 - 2.7 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерә.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан тулысынча яки өлешчә булмаган документларны кушу турында күрсәтелгән мөрәжәгать кергәндә, мөрәжәгатькә күшыла торган тиешле документлар булмау турында акт төзелә.

3.1.2. Мөрәжәгатьләрне карау.

Теркәлү үткән язма мөрәжәгатьләр хакимият белгеченә тапшырыла.

Администрация житәкчесе мөрәжәгатьнең тексты, аңа күшүлгөн документлар белән танышу нәтиҗәләре буенча алар килгәннән соң 2 эш көне дәвамында:

мөрәжәгатьтә қуелган сорауларны карау Администрация компетенциясенә карыймы-юкмы икәнен билгели;

мөрәжәгатьнең характерын, гамәлдә булу вакытын һәм карау вакытын билгели;

йөкләмәне үтәүчене билгели;

йөкләмәләрне үтәүне һәм контрольгә мөрәжәгатьне карауны күя.

Авыл жирлеге администрациясе житәкчесе карапы-андада қуелган сорауларның асылы буенча мөрәжәгатьне карау яки гариза бирүчегә хат әзерләү турында, әгәр дә қуелган сорауны карау авыл жирлеге администрациясе компетенциясенә көрмәсә, бирелгән сорауга жавап бирү мөмкин түгеллеге турында резолюция.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч авыл жирлеге администрациясе житәкчесеннән Документлар тапшырылғаннан (кабул ителгәннән) 1 эш көне эчендә, күшүлгөн документлар белән бергә, Администрация белгеченә мөрәжәгать тапшыра.

3.1.3. Жавапларны әзерләү һәм жибәрү.

Администрация белгече мөрәжәгатьне карауны һәм жавапны Административ регламентның 2.4.1 пунктында билгеләнгән срокларда әзерләүне тәэмин итә.

Администрация белгече килгән гаризаны карый һәм язмача аңлатма бирә.

Сорауга жавап гади, ачык һәм аңлаешлы формада авыл жирлеге администрациясе житәкчесе яки аны алмаштырган зат имzasы белән бирелә.

Жавапта шулай ук мөрәжәгатькә жавап әзерләү өчен жаваплы вазифаи затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (булган очракта), телефон номеры күрсәтелә.

Мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатенә жавапны авыл жирлеге администрациясе житәкчесе, вәкаләтле вазыйфаи заттан жавап проектын алғаннан соң 2 эш көненнән дә артык булмаган вакытта имзалый.

Жавап имзаланғаннан соң, документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч, жавапны корреспонденцияне теркәү журналында чыгуучы номер белән теркәп, адресатка почта аша жибәрә яки имзаланғаннан соң 1 эш көне эчендә адресатка үзе тапшыра.

Гариза бирүчегә хезмәт курсетү нәтиҗәсө буларак, аның сайлавы буенча, орган (оешма) тарафыннан көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган документны машина укыла торган форматта алу мөмкинлеге тәэмин ителә.

Электрон документ формасында килгән мөрәжәгатькә жавап электрон документ формасында мөрәжәгатьтә курсәтелгән электрон почта адресы буенча яки мөрәжәгатьтә курсәтелгән почта адресы буенча язма формада жибәрелә.

IV. Административ регламентның үтәлешен контрольдә тоту формалары

4.1. Жаваплы затларның административ регламент нигезләмәләрен үтәве һәм үтәве буенча агымдагы контрольне гамәлгә ашыру тәртибе.

Административ регламент администрациясе белгече һәм муниципаль хезмәт курсетүгә таләпләр билгеләүче башка хокукий актларның үтәлешенә агымдагы контроль авыл жирлеге администрациясе житәкчесе тарафыннан башкарыла.

Агымдагы контроль мөрәжәгать үтәлешенең барышын оператив ачыклау, муниципаль хезмәт курсетү өчен жаваплы башкаручының әлеге Административ регламент нигезләмәләрен, муниципаль хезмәт курсетүгә таләпләр билгеләүче башка норматив хокукий актларны үтәвен тикшерү юлы белән үткәрелә.

4.2. Муниципаль хезмәт курсетү сыйфатының тулылыгын планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәру тәртибе һәм вакытлычалыгы.

4.3. Муниципаль хезмәт курсетү барышында кабул ителә торган (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәлсезлек) өчен затларның жаваплылыгы.

Администрация белгечләре Муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәлсезлек) өчен Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкны үз өстенә ала.

4.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен үтәлешен контролъдә тоту тәртибенә һәм формаларына, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан таләпләр.

Хакимиятнең вәкаләтле затлары тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүне контролъдә тоту дайми, һәрьяклап һәм объектив булырга тиеш.

Үз мөрәжәттәрән карап тикшерүне аларның авторлары авыл жирлеге администрациясенән, шул исәптән башкаручыдан телефон аша алынган мәгълүмат нигезендә башкара ала.

V. муниципаль хезмәт күрсәтүче орган, КФУ, шулай ук аларның вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләре, хезмәткәрләре каарларына һәм гамәлләренә (эшсезлегенә) шикаять итүнен судка кадәрге (судтан тыш) тәртибе

5.1. Гариза бирүче муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) администрация һәм аның жаваплы затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәлләренә) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү хокукуна ия.

5.2. Гариза бирүче шикаять белән мөрәжәгать итә ала, шул исәптән түбәндәге очраклarda:

- муниципаль хезмәт күрсәтү турындагы сорауны теркәү срогын бозу;
- муниципаль хезмәт күрсәтү срогын бозу;
- мөрәжәгать итүчедән Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен муниципаль хокукий актларда каралмаган гамәлләрне гамәлгә ашыруны яки тәкъдим итүне таләп итү;

- мөрәжәгать итүчедән Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, муниципаль хезмәт күрсәту өчен муниципаль хокукий актлар белән каралган документларны кабул итүдән баш тарту;

- әгәр баш тарту нигезләре федераль законнарда һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса, Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту;

- мөрәжәгать итүчедән муниципаль хезмәт күрсәту вакытында Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган түләүне таләп итү;

- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсендә бирелгән документлардагы хatalарны һәм хatalарны төзәтүдән баш тарту яки мондый төзәтмәләрнең билгеләнгән вакытын бозу;

- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре буенча документлар бирү срогын яки тәртибен бозу;

- әгәр туктату нигезләре федераль законнарда һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса, Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору;

-мөрәжәгать итүчедән "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында"27.07.2010 ел, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 1 өлешендәге 4 пунктында каралган очраклардан тыш, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән баш тартканда яки муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканда, аларның булмавы һәм (яки) дөреслеге күрсәтелмәгән документларны яки Мәгълүматны муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканда таләп ителә.

5.3. Шикаять язма рәвештә кәгазьдә, электрон рәвештә администрациягә, КФУ яки КФУ оештыручы Татарстан Республикасының тиешле дәүләт хакимиите органына бирелә.

5.3.1. Администрация жаваплы затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять хакимият башлыгы исеменә бирелә.

5.3.2. КФУ хезмәткәренең каарларына һәм гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять тиешле КФУ житәкчесенә бирелә.

5.3.3. КФУ каарлары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) турында шикаять КФУ оештыручи булган Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең тиешле органы житәкчесенә бирелә.

5.4. Шикаять почта аша, факсимиль элемтә ярдәмендә, КФУ аша, "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрен, хакимиятнең рәсми сайтын, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланып жибәрелергә мөмкин.

5.5. Гариза бирүченең шикаятенә:

муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазифаи затның, яки каарлары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) шикаять ителә торган муниципаль хезмәткәрнең исеме;

- гариза бирүченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда), яшәү урыны турында белешмә – физик зат яки атама, гариза бирүченең кайда булуы турында белешмә-юридик зат, шулай ук контакт телефоны номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) (булган очракта) һәм мөрәжәгать итүчегә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

- муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яки муниципаль хезмәткәрнең шикаять ителә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) турында мәгълүмат;

- мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яки муниципаль хезмәткәрнең каары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) белән килешми торган дәлилләр. Гариза бирүче тарафыннан гариза бирүченең дәлилләрен раслаучы документлар (булган очракта) яки аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.6. Килгән шикаять шикаятыләрне карау вәкаләтләре бирелгән вазыйфаи зат тарафыннан теркәлгән көннән алыш унбиш эш көне дәвамында, ә гариза бирүчедән документларны кабул итүдән баш тарткан очракта яисә хаталарны төзәтүдән баш

тарткан очракта яисә мондый төзэтмәләрнең билгеләнгән срокын бозуга шикаять биргән очракта - теркәлгән көннән алыш биш эш көне дәвамында каралырга тиеш.

5.7. Шикаятьне карау нәтижәләре буенча авыл жирлеге башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә::

- шикаять кабул ителгән каарны гамәлдән чыгару, муниципаль хезмәт курсетү нәтиҗәсендә бирелгән документлардагы хаталарны төзәтү, мөрәжәгать итүчегә Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларында, шулай ук башка формаларда алымаган акчаларны кайтару рәвешендә канәгатьләндерелә;

шикаятьне канәгатьләндерүдән баш тарта.

5.7.1. Шикаять канәгатьләндерелергә тиеш дип танылган очракта, гариза бирүчегә муниципаль хезмәт курсәткәндә ачыкланган хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатында авыл жирлеге администрациясенең гамәлләре турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән үçайсызлыклар өчен гафу үтенә hәм гариза бирүчегә муниципаль хезмәт алу максатында башкарлырга тиешле алга таба гамәлләр турында мәгълүмат курсәтелә.

5.7.2. Шикаять канәгатьләндерелми дип танылган очракта, гариза бирүчегә кабул ителгән каарның сәбәпләре турында аргументлы анлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарны шикаять иту тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.8. Шикаять барышында яки карау нәтижәләре буенча административ хокук бозу яки жинаять составы билгеләре билгеләнгән очракта, административ регламентның әлеге бүлегенең 5.6 пункты нигезендә шикаятьләрне карау вәкаләтләре бирелгән вазыйфаи зат, хезмәткәр булган материалларны шунда ук прокуратура органнарына жибәрәләр.

5.9. Административ регламентның әлеге бүлегенең 5.7 пунктында күрсәтелгән каар кабул ителгәннән соң бер көннән дә соңга калмыйча, гариза бирүчегә язма рәвештә яки гариза бирүченең теләге буенча электрон формада шикаятьне карау нәтижәләре турында мотивацияле җавап жибәрәлә.

5.10. Гариза бирүчеләргә муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән гамәлләргә (гамәлсезлеккә) hәм каарларга судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү хокуку турында мәгълүмат авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында hәм мәгълүмат стендларында урнаштырыла.